

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet
postmottak@dfd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref: HSAK202400430

Dato: 05-03-2024

Høring: Høring - NOU 2024:1 Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører

Legeforeningen takker for muligheten til å gi innspill til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets høring av Avkommersialiseringsutvalget utredning om definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører. Utredningen har vært på høring i Legeforeningens organisasjonsledd, og foreliggende høringsuttalelse er vedtatt av Legeforeningens sentralstyre.

Overordnet oppfatter Legeforeningen at formålet med utredningen er å foreslå en definisjon og registerløsning som muliggjør å skille ut ideelle aktører fra kommersielle i forbindelse med offentlige anskaffelser. I likhet med utvalget mener Legeforeningen at dette vil bidra til økt forutsigbarhet for alle involverte, samt lette arbeidet dersom «sørge-for»-myndighetene ønsker å prioritere ideelle velferdsaktører.

Utvalget skriver at ideelle organisasjoner utgjør en viktig del av det samlede velferdstilbudet, og at det bør legges til rette for fortsatt å reservere kontrakter for ideelle i anskaffelsesprosesser. De ideelle er et viktig supplement til den offentlige helsetjenesten. Innen spesialisthelsetjeneten er det særlig innen fagområdene rus, psykiatri, habilitering og rehabilitering et visst omfang av ideelle aktører.

En definisjon av ideelle velferdsaktører har vært etterspurt i mange år, bl.a. for å gjøre det mulig å igangsette målrettede tiltak som skal styrke de ideelle aktørenes rolle i velferdstjenestene. Det er derfor etter, Legeforeningens vurdering, positivt at utvalget har kommet med et forslag til definisjon. Vi oppfatter at dette ikke er ment som en allmenngyldig definisjon, men at den kan legges til grunn i spesifikke regelverk hvor det er relevant å avgrense mot kommersielle aktører. Legeforeningen støtter at det kommer en definisjon av ideelle aktører som kan nyttes i anskaffelsesregelverket, i støtteordninger og ev. andre relevante regelverk/tiltak.

Legeforeningen har ikke gjort noen inngående vurdering av de konkrete vilkårene utvalget har oppstilt for å falle innenfor definisjonen av ideelle aktører. Vilårene synes å bygge på vilkår EU-retten har oppstilt for å bli regnet som en ideell aktør, hvilket også er avgjørende for at definisjonen skal kunne nyttes i anskaffelsesregelverket. Vi støtter denne tilnærmingen. Hvorvidt denne avgrensningen kan omgås eller bli utfordrende å håndtere i praksis, er det vanskelig å vurdere fullt ut. Legeforeningen mener det er viktig at dette følges opp med kontroll med at aktørene rent faktisk fyller vilkårene for å være ideelle aktører, slik at formålet med avgrensningen mellom ideelle og kommersielle blir oppfylt. Utvalget uttrykker også usikkerhet på dette punktet, og peker på at et alternativ kan være å etablere en ny organisasjonsform - ideelt foretak. Utvalget skriver at dette kan vurderes hvis den foreslåtte løsningen viser seg krevende å praktisere. Legeforeningen støtter denne tilnærmingen.

Legeforeningen mener alle tilbydere av offentlige finansierte velferdstjenester må være underlagt like strenge krav til kvalitet, kontroll og rapportering.

Avslutningsvis vil Legeforeningen bemerke at offentlige myndigheter enkelt må kunne gjennomføre kartlegging og analyser av alle aktører som leverer offentlig finansierte velferdstjenester. Vi støtter derfor at det etableres en registreringsløsning av ideelle velferdsaktører.

Med hilsen
Den norske legeforening

Siri Skumlien
Generalsekretær

Marit Randsborg
Avdelingsdirektør

Gisle Bruknapp
Seniorrådgiver helsepolitikk

Dokumentet er godkjent elektronisk